

# กรอบนโยบายการพัฒนาระดับอุดมศึกษา ของทบวงมหาวิทยาลัย ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544)

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบให้อุดมศึกษาไทย ต้องปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอุดมศึกษาให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึง

- ความสำคัญดังกล่าว จึงกำหนดกรอบนโยบายการพัฒนาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยขึ้นเพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรฐาน และการปฏิบัติที่สามารถสนองตอบต่อ

นโยบายดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพกรอบนโยบายการพัฒนาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ได้แก่

## 1. นโยบายด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และความเป็นเลิศทางวิชาการ (Quality- Excellence)

คุณภาพการศึกษา (Quality) มุ่งยกระดับคุณภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ให้ได้มาตรฐานที่เท่าหรือทัดเทียมกันทุกแห่งโดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม กำหนดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสถาบันและระดับประเทศ

ความเป็นเลิศทางวิชาการ (Excellence) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันที่มีศักยภาพ สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการทั้งในการเรียนการสอนการวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม โดยเป็นไปตามความพร้อม ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญของแต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบัน หรือเครือข่ายสถาบัน เพื่อเป็นการสร้างคุณภาพมาตรฐานชั้นนำในระดับนานาชาติ

## 2. นโยบายด้านการขยายโอกาสการเข้าสู่ การศึกษาระดับอุดมศึกษาและความ เท่าเทียมกันของโอกาสทางการศึกษา ระดับอุดมศึกษา (Access-Equity)

การขยายโอกาสเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา (Access) มุ่งขยายโอกาสให้คนไทยได้เข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้มากขึ้น และเพียงพอต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศ และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

ความเท่าเทียมของโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Equity) มุ่งสร้างความเป็นธรรมความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันของโอกาสในการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งในด้านความเท่าเทียมทางภูมิศาสตร์ โดยขยายมหาวิทยาลัย/สถาบัน และวิทยาเขตไปสู่

ส่วนภูมิภาค ความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ โดยการจัดตั้งกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา และ **ความเป็นธรรมทางสังคม** ให้แก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาส คนพิการและชนกลุ่มน้อย โดยมีระบบการรับเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่ยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ

### 3. นโยบายด้านประสิทธิภาพการบริหารการอุดมศึกษาและระบบการตรวจสอบ (efficiency-Accountability)

ประสิทธิภาพการบริหารการอุดมศึกษา (Efficiency) มุ่งส่งเสริมการบริหารอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพในด้านการบริหารสถาบัน ซึ่งได้แก่การบริหารคน เงิน อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และด้านบริหารวิชาการ โดยการสร้างกลไกและระบบ แผนงาน แผนเงิน และแผนคนที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องสัมพันธ์กับทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด เพื่อให้มีต้นทุนการผลิตต่ำ แต่ได้ผลผลิตสูงซึ่งแสดงถึงการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

ระบบการตรวจสอบ (Accountability) มุ่งสร้างระบบการตรวจสอบประสิทธิภาพของการบริหารสถาบันและการบริหารวิชาการ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงนโยบายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้การบริหารที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องสามารถตรวจสอบวัดได้ ทั้งในด้านกลไก และกระบวนการบริหาร

### 4. นโยบายด้านผลผลิตของอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และทันการ (Relevance-Delivery)

ผลผลิตอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ (relevance) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันสร้างผลผลิตอุดมศึกษา ทั้งการผลิตบัณฑิต ผลงานวิจัย และการให้บริการวิชาการที่มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ สังคม และประเทศ

การส่งมอบผลผลิตที่สอดคล้องเหมาะสมตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้งาน (Delivery) มุ่งสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันส่งมอบผลผลิตที่มีคุณภาพเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงต่อผู้ใช้ สังคม และประเทศได้ในปริมาณที่ต้องการ และตรงตามกำหนดเวลา ตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้แล้ว

### 5. นโยบายด้านความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาค (Internationalization-Regionalization)

ความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทย (Internationalization) มุ่งยกระดับมาตรฐานและสมรรถนะของมหาวิทยาลัย/สถาบันให้มีมาตรฐานสากลทั้งในเชิงวิชาการและการบริหาร มหาวิทยาลัย รวมทั้งสนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์ให้มหาวิทยาลัย/สถาบันเข้าไปมีบทบาททางวิชาการในเวทีนานาชาติ และการสร้างเสริมให้อาจารย์และบัณฑิตไทยมีสมรรถนะ

สากลเจตคติ โลกทัศน์และชีวิตทัศน์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดจนสามารถจัดการเรียนการสอน หลักสูตรที่เป็นมาตรฐานสากลอย่างมีคุณภาพให้กับนักศึกษาจากต่างประเทศได้

การเปิดสู่ภูมิภาค (Regionalization) มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันไทย เข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาระดับภูมิภาค เนื่องจากกระแสการพัฒนาในอนาคตจะมีการรวมกลุ่มประเทศในลักษณะภูมิภาคมากขึ้น อุดมศึกษาไทยจะต้องสามารถเข้าไปมีบทบาทเป็นผู้นำในระดับภูมิภาคได้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกี่ยวเนื่องกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคได้ในขณะเดียวกันก็สร้างความเข้มแข็งในศิลปวัฒนธรรมไทยและความเป็นไทย

#### 6. นโยบายด้านเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอุดมศึกษา และการใช้การบริหารจัดการแบบเอกชนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (Privatization-Corporatization)

ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอุดมศึกษา (Privatization) มุ่งให้ภาคเอกชนร่วมรับภาระให้การจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด โดยส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในด้านต่างๆ รวมทั้งการสร้างกลไกเพื่อขยายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ให้เพิ่มมากขึ้นในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะสนับสนุนการจ้างภาคเอกชนเข้าดำเนินการ แทนในงานบางอย่างที่เหมาะสม

การใช้การบริหารจัดการแบบเอกชน (Corporatization) สนับสนุนการนำหลักการบริหารในระบบเอกชนที่สำคัญคือ หลักการประหยัดต้นทุนและเพิ่มรายได้ เพื่อลดภาระการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐ และสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยของรัฐมีรายได้และพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น

กรอบนโยบายทั้ง 6 ข้อ มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงทั้งภายในและภายนอกของแต่ละข้อที่ไม่อาจแยกขาดจากกันการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลจึงควรเข้าใจความสัมพันธ์ดังกล่าวด้วย

๕ ๕ ๕